

ROKODELSKA SHEMA za izdelovanje krpank

Rokodelska panoga	IZDELOVANJE KRPANK
	VZORČNA KRPANKA (<i>sampler quilt</i>), sestavljena iz osmih različnih, v shemo vključenih tradicionalnih <i>patchwork</i> blokov, postavljenih v diagonalni razporeditvi z vmesnimi in obrobnimi trakovi, končne velikosti 200 × 140 cm, prešita s prešivi po izboru izdelovalke in zaključena z ročno šivanim zaključnim robom

PEDAGOŠKO ANDRAGOŠKO USPOSABLJANJE	Predlagano število ur pedagoško andragoškega usposabljanja
<p>Psihologija</p> <ul style="list-style-type: none">- Temeljni dejavniki za razvoj osebnosti (adolescenca, puberteta, tipične značilnosti mladostnika, biološke in socialne potrebe)- Učni stili- Motivacija <p>Komunikacija</p> <ul style="list-style-type: none">- Potek komuniciranja (delež v komuniciranju, poslušanje, nebesedno komuniciranje, pogoji za uspešno komunikacijo, prvo srečanje, razgovor in dober vtis, poslovni bonton, komunikacija z udeležencem) <p>Ergodidaktika</p> <ul style="list-style-type: none">- Ergonomija (najpomembnejši vplivi okolja na človeka v delovnem procesu, pridobivanje znanja v urejenem okolju, dejavniki, ki vplivajo na varno delo, pomen varovanja okolja, podjetniško vedenje v delovnem okolju)	<p>Teoretični del: 6 ur</p>

<p>Načrtovanje procesa praktičnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom - Mentor (bistveni poudarki odnosa mentorja do udeleženca, osnovne naloge mentorja, lastnosti dobrega mentorja, načrtovanje izvajanja rokodelske naloge) <p>Načela uspešnega usposabljanja</p> <ul style="list-style-type: none"> - Postopno in sistematično osvajanje znanj, nazornost, aktivnost, povezanost teorije in prakse, individualizacija - Kako pridobivamo znanje in spretnosti 	
<p>Metode praktičnega usposabljanja z delom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Temeljni dejavniki praktičnega usposabljanja z delom (strokovni in vsebinski del, pedagoški in metodični del, materialno tehnični del priprave) - Metode za izvedbo praktičnega usposabljanja (besedne metode, metoda demonstracije, metoda posnemanja, metoda štirih stopenj) <p>Vrednotenje pričakovanih izidov</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preverjanje znanj in spretnosti 	<p>Delavnice: 6 ur</p>

VSEBINE PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje različnih tipov blaga - obvladovanje in estetski pristopi k krojenju - obvladovanje različnih vrst šivanja - poznavanje načinov vzdrževanja krpanke - kreativna in funkcionalna (kakovostna) izbira blaga in drugih materialov krpanke 		Predlagano število ur praktičnega usposabljanja 16-35 ur
Materiali in njihove lastnosti <i>(prednost imajo lokalna gradiva)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – kriteriji za izbor blaga, iz katerega šivamo krpanke – pravilna izbira sukancev za šivanje – pravilna izbira medvloge/polnila krpanke glede na sestavo medvloge (bombaž, sintetika ...), vzorca prešivanja in namembnosti krpanke – izbor lepil za tekstil – aplikacijski papirji – uporaba – povoščen papir (<i>freezer paper</i>) – uporaba 	<i>Čas priprave materiala: 2 uri</i>
Orodja in naprave <i>(prednost imajo ročna orodja za tradicionalne tehnike izdelave)</i>	<ul style="list-style-type: none"> – karo zvezek 0,50 × 0,50 cm za načrtovanje – svinčniki, barvice, ravnila in šestilo za risanje vzorcev – šivalni stroj, ki omogoča spust transporterja, in miza zanj ustrezne višine (70 cm) z osvetlitvijo – igle za šivanje, bucike, škarje za blago, škarje za papir, šiviljski meter – delovna površina za razrez materialov – flomastri za tekstil 	

	<ul style="list-style-type: none"> – podloga za rezanje blaga 60 × 45 cm z vrisanimi mrežami in koti – krožno rezilo 45 cm – ravnilo za patchwork 15 × 60 cm in 15 × 15 cm – likalnik in podloga za likanje – ravna površina velikosti 2 × 2 m, dostopna z vseh strani, za pripravo prešivnega sendviča (lahko tudi ustrezno zaščitena tla) 	
<p>Tehnologija izdelave (prednost imajo tradicionalne tehnike izdelave)</p>	<p>risanje načrta krpanke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - določitev velikosti krpanke in okvirnega merila, v katerem bo risan načrt - preračun in izris diagonalne postavitve krpanke, določitev števila in velikosti blokov, določitev širine vmesnih trakov in obrobnih trakov - izbor osmih tradicionalnih blokov, ki bodo uporabljeni v krpanki (iz nabora blokov, vključenih v modul) - izbor barv in vzorcev, ki bodo vključeni v krpanko, s poudarkom na pravilnem kontrastu med elementi (temno, svetlo, srednje) <ul style="list-style-type: none"> – izris načrta posameznih blokov, izris načrta in preračun velikosti posameznih delov bloka, določitev barv in vzorcev za vsak del bloka <ul style="list-style-type: none"> – izračun količine materiala, potrebnega za izdelavo krpanke (bloki, vmesni, robni in zaključni trakovi, hrbtni del, medvloga) 	<p>5 ur</p> <p>5 ur</p> <p>3 ure</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – izbor in nabava blaga in polnila – razrez – krojenje posameznih elementov krpanke po predhodno izdelanih krojnih načrtih – šivanje blokov, sestavljanje in šivanje blokov v celoto z vmesnimi trakovi, šivanje obrobnih trakov – krojenje hrbtnega blaga za krpanko, krojenje medvloge – priprava prešivnega sendviča – prešivanje krpanke – krojenje in ročno šivanje zaključnega roba <p>Izbor blokov, ki vključujejo različne tehnike šivanja krpank, ki jih kandidat/ka mora obvladati (polkvadrat – HST, četrtkvadrat –QST, kvadrat v kvadratu, pravokotnik v kvadratu, osmerokrake zvezde, šivanje krivin, šivanje po papirju) in služijo kot pomoč pri izboru blokov za vzorčno krpanko:</p>	<p><i>10 ur</i></p> <p><i>10 ur</i></p> <p><i>50 ur</i></p> <p><i>2 uri</i></p> <p><i>1 ura</i></p> <p><i>5–20 ur</i></p> <p><i>3 ure</i></p>
	 <p>Flower basket / košarica s sadjem</p>	

Bear's paw / medvedja tačka

Mariner compass / mornarski kompas

Dresden plate / dresdenski krožnik

Thistle bloom / osat

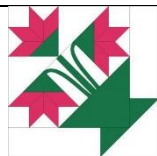
Old maid's puzzle / uganka stare dekle

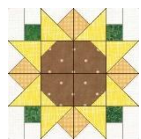
Lone star / samotna zvezda

Double aster / dvojna astra

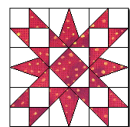
Carolina lily / lilija iz Karoline

Sunflower / sončnica

Drunkhart path / pijančeva pot

Florida star / zvezda iz Floride

<p>Pomen izdelka za ohranjanje kulturne dediščine</p>	<p><i>Šivanje krpank po vzoru tradicionalne ameriške blok tehnike je v Sloveniji prisotno zadnjih petdeset let. Pred tem smo skromne zamatke lahko zasledili v krparah – preprogah iz ostankov debelejših tkanin, ki so jih ženske sešile in položile na tla pred posteljo v hladnih kamrah.</i></p> <p><i>Da se je v osemdesetih letih patchwork razširil tudi pri nas, je verjetno zasluga bogate slovenske tekstilne industrije. Prelepi vzorci bombažnih tkanin propadlega Tekstilindusa in Prebolda so kar klicali k oblikovanju tekstilnih mozaikov. Žal smo v procesu tranzicije poleg vse druge izgubili tudi tekstilno industrijo, kar pa ustvarjalkam, zaljubljenim v šivanje krpank, ni ovira za kreativno udejstvovanje na tem področju. V zadnjem desetletju šivanje krpank tudi pri nas postaja način umetniškega izražanja, preživljanja prostega časa in druženja.</i></p> <p><i>Krpanka je poimenovanje tehnike izdelave in končnega šiviljskega izdelka, poznanega po angleškem izrazu patchwork ali ameriškem quilt. Starodavna tehnika sestavljanja in šivanja majhnih delov blaga v večje vzorce domnevno izvira z Bližnjega vzhoda iz časa pred našim štetjem. V obdobju srednjega veka se je dejavnost razširila po Evropi in z izseljevanjem naprej v Ameriko. Od tam se je prenesla po vsem svetu in v poznih 70. letih minulega stoletja dosegla tudi Slovenijo.</i></p>	
--	--	--

PREVERJANJE PRAKTIČNE USPOSOBLJENOSTI	Merila za preverjanje kakovosti izdelka/izdelkov	Izločilni kriteriji
Tehnološka dovršenost in kakovost izdelka/izdelkov	<p>Kandidat/ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> – predloži načrt vzorčne krpanke (<i>sampler quilt</i>), sestavljene iz osmih različnih, v shemo vključenih tradicionalnih patchwork blokov, postavljenih v diagonalni razporeditvi z vmesnimi in obrobni trakovi, končne velikosti 200 × 140 cm – predloži načrt krojenja za vsak posamezen element krpanke – predloži po izdelanem načrtu sešito krpanko – komisiji utemelji izbor materialov, barv in vzorcev, predstavi potek dela in pojasni izbor prešivnih šivov 	<ul style="list-style-type: none"> – neustreznost in neskladnost izbranih materialov – neustrezen izbor vzorcev na blagu in barv glede na kontrast med posameznimi elementi blokov in krpanke kot celote

	<p>Merila preverjanja:</p> <p>pravilni izračuni delov in celote 20 %</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustreznost uporabljenih materialov 10 % – izbor in razporeditev barv in vzorcev, upoštevajoč osnovne oblikovalske principe (kontrast, ravnovesje, enotnost in različnost, razporejenost likov in barv po površini) 30 % – natančnost šivanja 20 % – izbor in izvedba prešivanja 20 % <p>Čas izdelave izdelka: 84–99 ur</p>	<ul style="list-style-type: none"> – neustrezen izbor vzorca prešivanja – premalo natančnosti pri šivanju in prešivanju – neravna, nesimetrična ali nepravilna končna oblika celotne krpanke
--	--	---

Soglašam:

Matjaž Han

Minister za gospodarstvo, turizem in šport

